

Celem projektu jest analiza i opis etapów przyswajania językowych kompetencji komunikacyjnych w szkolnej i akademickiej nauce języków obcych. Podstawowym narzędziem, które ma służyć doskonaleniu językowych kompetencji komunikacyjnych jest przeformułowanie (ang. reformulation). Modelowe przeformułowanie jest takim przetworzeniem wypowiedzi usłyszanej lub przeczytanej, w której zachowane jest znaczenie, a zmieniona została forma językowa (Martinot 2012 : 65). Uczenie przeformułowania w nauce języka obcego ma dużą wartość poznawczą, gdyż dostarcza materiału do obserwacji i refleksji nad mobilizowanymi formami językowymi. W badaniach nad językiem ucznia (tzw. microworld języka), przeformułowane wypowiedzi dostarczają danych do obserwacji postępu na kolejnych etapach nauczania/uczenia się. Dotyczy one nie tylko przyrostu i jakości używanych form językowych (repertuaru językowego w swojej złożoności gramatycznej), ale także rozwoju kompetencji dyskursywnej, tj. znajomości gatunków i norm społecznego użycia języka. Zwłaszcza, że podczas nauki języka obcego do wiadomości dyskursywnej w języku ojczystym lub/i w innych językach znanych uczniowi przesyłają się kompetencje językowe.

Zaobserwowana tendencja (przyrost i jakość mobilizowanych form językowych) może, przy odpowiednim prowadzeniu, stanowić pomoc w planowaniu i organizowaniu wypowiedzi w języku obcym a także, co szczególnie istotne w projekcie, w obserwowaniu wypowiedzi innych interlokutorów w celu pozyskania brakujących form językowych pozwalających na pełniejszą realizację celów komunikacyjnych. W ten sposób uczeń słuchający lub czytający tekst nie skupia się tylko na zrozumieniu znaczenia, ale korzysta z tej okazji do tworzenia i weryfikowania hipotez dotyczących funkcjonowania języka w dyskursie. Uczenie przeformułowania w języku ojczystym i w nabywanych w środowisku instytucjonalnym językach obcych, a następnie porównanie użytych w nich sposobów językowego przedstawienia treści sprzyja także kształtowaniu/rozwijaniu wiedzy o funkcjonowaniu jednostki w danym języku a tym samym może zostać strategią uczenia się. W kontekście nauczania/uczenia się języka obcego przyswajanie złożoności językowej nie może być zatem rozpatrywane wyłącznie w kategoriach opisu języka, lecz powinno być skorelowane z poziomem kompetencji dyskursywnej i osobistymi celami uczenia się języka. Połączenie tych elementów stanowi niezbadany dotychczas w tej badawczym przyswajaniem języków.

Dyskursywny charakter języka oraz kontekst nauczania sytuują badania nad złożonością językową w perspektywie microworldowej i odwołują się do refleksji językoznawczej i glottodydaktycznej. Wnioski z badań umożliwią opracowanie propozycji działań nauczycielskich mających na celu określenie potencjału rozwoju językowego ucznia. Jest to szczególnie przydatne w pracy w grupach o różnym poziomie zaawansowania kompetencji językowych, w odpowiedzi na specjalne potrzeby edukacyjne uczniów oraz indywidualne cele kształcenia językowego.

Martinot, C. 2012. « De la reformulation en langue naturelle, vers son exploitation pédagogique en langue étrangère : pour une optimisation des stratégies d'apprentissage ». (w) Autour de la compétence d'apprentissage de langues : gestion des ressources métacognitives et cognitives. (red. K. Karpińska-Szaj i J. Zajac). Synergies-Pologne 9: 63-76.